

Llei 31/2022, del 21 de juliol, per al desenvolupament i la diversificació dels sectors ramader i agrícola

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
  - Article 1. *Objecte*
  - Article 2. *Àmbit d'aplicació*
  - Article 3. *Finalitats*
  - Article 4. *Col·laboració*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 21 de juliol del 2022 ha aprovat la següent:

Llei 31/2022, del 21 de juliol, per al desenvolupament i la diversificació dels sectors ramader i agrícola

Exposició de motius

La ramaderia i l'agricultura tenen un rol essencial per a la nostra societat i el nostre territori. Les zones de muntanya necessiten l'agricultura i la ramaderia per a la producció de productes alimentaris de qualitat i proximitat, i alhora per assegurar la prevenció de riscos naturals, la conservació del paisatge i la transmissió del fort vincle que mantenen amb el territori i la natura. El paper de la nostra agricultura i ramaderia en la salvaguarda d'una part dels nostres valors culturals i identitaris és clau. No hem d'oblidar d'on venim si volem encarar el futur amb garanties, i la preservació del nostre sector primari és un dels millors referents per tenir presents els fonaments de la societat andorrana.

El 10 de desembre de 1998, el Consell General aprovava la Llei de creació de la societat Ramaders d'Andorra, SA, amb l'objectiu de crear una societat mercantil participada pel Govern i pels titulars de les explotacions agràries amb activitat ramadera i amb la finalitat de comercialitzar el bestiar criat i engreixat a Andorra.

La societat va iniciar el seu camí amb la participació de només uns quants socis i principalment orientada a comercialitzar la carn del bestiar boví. Amb el pas del temps, s'hi ha integrat la immensa majoria dels ramaders del país i es comercialitza la carn obtinguda a partir de la cria i l'engreix del bestiar oví, cabrí i equí, i es dona valor als productes amb els segells respectius que els identifiquen sota la denominació de "Carn de qualitat controlada d'Andorra". També, donat el cas, s'utilitza el segell de carn de vedella d'Andorra sota la indicació geogràfica protegida (IGP) que ha estat registrada per la Unió Europea.

A principis de 1999, entrava en funcionament l'Escorxador Nacional d'Andorra. Aquesta infraestructura pública ha estat una eina clau per afavorir la continuïtat de l'activitat ramadera i la consolidació de la producció i la comercialització de la carn i dels productes carnis de qualitat. Fins al 1999, la majoria del bestiar que es criava i s'engreixava al país es destinava a l'exportació, amb el consegüent seguit de costos i traves administratives, que gravaven i dificultaven considerablement el desenvolupament de l'activitat ramadera i, per tant, la seva viabilitat.

Posteriorment, el 22 de juny del 2000, el Consell General va aprovar la Llei d'agricultura i ramaderia, amb la finalitat principal de crear i definir els ajuts públics destinats a la producció agrària i en particular a la producció ramadera. D'aquesta manera es pretenia assegurar el manteniment i la continuïtat d'aquest sector, com un sector productiu de l'economia nacional. A més, la Llei reconeix el rol essencial que té la ramaderia en la provisió de serveis ecosistèmics com ara la conservació dels paisatges rurals i de les pastures d'alta muntanya i la conservació de la biodiversitat, així com en la prevenció dels riscos naturals (incendis, allaus, etc.), de la qual cosa es beneficia el conjunt de la societat. La Llei d'agricultura i ramaderia associa a aquest reconeixement un seguit d'ajuts públics orientats a remunerar el sector ramader per aquests serveis, sempre que es duguin a terme sobre la base de pràctiques agràries i ramaderes respectuoses amb el medi ambient, la seguretat i la qualitat alimentària.

La reglamentació per la qual es van fixar, el 2006, les característiques de la raça bruna d'Andorra completa les iniciatives per assolir un producte de qualitat i amb característiques singulars que confereixen el valor distintiu de la carn bovina d'Andorra. La raça bruna va ser seleccionada de forma consensuada amb el sector per la seva capacitat d'adaptació a les característiques del nostre entorn i al model productiu basat principalment en l'aplicació de pràctiques tradicionals de muntanya, i permet l'optimització de la producció.

Si bé aquestes normes han donat fruit i han assolit les finalitats que persegueixen, cal reconèixer que el sector agrari s'ha sostingut principalment en el cultiu i la comercialització del tabac. El mercat del tabac ha sofert un ajustament considerable durant els darrers anys atenent el context actual, en què el consum d'aquest producte disminueix progressivament per raons de salut pública. Durant la negociació entre Andorra i la Unió Europea (UE) per trobar un encaix específic a la situació particular del sector del tabac –ja sigui en la vessant del cultiu, ja sigui en la vessant de la producció industrial de productes del tabac–, es va arribar a un acord que fixa un període transitori de 30 anys, a comptar de l'entrada en vigor de l'Acord d'associació amb la UE, abans que els productes del tabac siguin considerats com a inclosos en la unió duanera entre les dos parts. Entre els arguments avançats per Andorra per obtenir aquesta solució, cal destacar la

necessitat de disposar de temps per poder diversificar les activitats agrícoles i ramaderes, i per poder fer-ho desenvolupant els instruments jurídics i estratègics adients per acompanyar l'aparició de noves activitats. Aquesta Llei s'emmarca en aquest context de foment de la diversificació, necessari per aprofitar de la millor manera el temps assolit en la negociació amb la UE.

Durant les darreres legislatures s'han iniciat accions per avançar cap a una diversificació de l'economia andorrana, altament fràgil per la dependència d'uns pocs sectors d'activitat. Les negociacions en curs per assolir un acord d'associació amb la UE han de permetre construir el marc jurídic que garantirà la participació, progressiva i estructurada, d'Andorra en el mercat únic de la UE. És en aquest context de diversificació progressiva de l'economia i d'implementació d'un marc jurídic equivalent amb el del mercat únic de la UE que el sector primari andorrà ha de disposar d'instruments normatius suficients per beneficiar-se de la participació en un mercat que transcendeix les nostres fronteres, aprofitant la desaparició de les traves tècniques i sanitàries per a l'intercanvi de béns i serveis.

Per altra banda, l'adaptació als impactes del canvi climàtic també implica una transició cap a models que impulsin la denominada *economia verda*, per afavorir un nou marc de desenvolupament econòmic i social en el qual predomini la sostenibilitat.

Més de dos dècades des de l'aprovació d'aquestes normes, i atenent el context actual, és indubtable que cal garantir la continuïtat del sector primari com a sector productiu de l'economia andorrana, pels beneficis que aporta al conjunt de la societat. En un país de muntanya on la principal font de generació de riquesa està estretament vinculada als serveis turístics i, per consegüent, a la conservació del medi natural com una de les principals fonts de reclam i d'atracció turística, el sector primari té un rol essencial.

Per tant, és necessari adaptar els marcs legislatius que afecten, directament o indirectament, l'activitat agrària i ramadera perquè afavoreixin el seu desenvolupament i la seva diversificació. A més, cal adaptar-se a les noves exigències de la societat en termes mediambientals, de benestar animal, de seguretat alimentària o, encara, d'implantació d'energies renovables.

Per aquests motius, i en sintonia amb les demandes del ram, aquesta Llei vol ser un instrument a disposició del sector agrari, per permetre la materialització d'iniciatives que contribuiran a la diversificació de la seva activitat. Es tracta, per exemple, de la implantació de nous cultius, del desenvolupament de noves infraestructures i de la innovació per produir productes de qualitat, així com de la recerca d'alternatives que permetin generar noves fonts d'ingressos a través del desenvolupament d'activitats complementàries.

La Llei consta de cinc articles, que en defineixen l'objecte, l'àmbit d'aplicació i les finalitats. Per garantir la conservació dels sectors ramader i agrícola i orientar la seva diversificació és imprescindible la col·laboració entre les administracions públiques, d'acord amb les seves competències. En aquest sentit, es crea la Comissió Nacional de Ramaderia i Agricultura, com a òrgan consultiu i de coordinació de les actuacions del Govern i dels comuns, amb la participació de representants del Govern, del Consell General, dels comuns i dels sectors.

La disposició final primera modifica la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme amb la finalitat de facilitar la construcció d'edificacions i instal·lacions que afavoreixin el desenvolupament de les activitats ramaderes i agrícoles. També s'afegeix una disposició addicional a la Llei per permetre, sempre que es compleixin determinades condicions, l'atorgament de llicències de rehabilitació, de reforma o de canvi d'ús d'edificis construïts abans de l'any 1950, previsió que té per finalitat fer compatible l'ús d'aquests edificis com a allotjaments turístics rurals amb la preservació del patrimoni arquitectònic tradicional del país.

La disposició final segona modifica els estatuts de la societat Ramaders d'Andorra SA. Aquesta entitat és l'únic operador que, actualment, produeix i comercialitza bestiar criat i engreixat sota el règim de qualitat controlada d'Andorra i sota la IGP Carn d'Andorra, i comercialitza el 95% del bestiar i de la carn i els productes carnis que es produeixen al país. Per tant, ha de poder aspirar i contribuir al desenvolupament de totes les activitats que puguin aportar una revaloració dels productes obtinguts a través del desenvolupament de l'activitat ramadera al llarg de tota la cadena de producció, transformació i comercialització de la carn i els productes carnis, per obtenir el màxim benefici per al sector ramader del país.

La disposició final tercera modifica la Llei del comerç per agilitzar i simplificar els tràmits administratius que han de complir els titulars de les activitats agrícoles i ramaderes objecte d'aquesta Llei. En aquest sentit, es preveu que no sigui necessària la inscripció al Registre de Comerç de totes les activitats que duguin a terme les explotacions agràries que consten inscrites al Registre d'Explotacions Agràries i que tenen com a objecte la producció i la posterior venda directa dels productes agraris i alimentaris que se'n puguin derivar. Així mateix, es remarca el fet que un signe no pot constituir un nom comercial si és d'una natura que pugui induir a error el públic sobre l'origen dels productes o dels serveis que es comercialitzen sota el nom comercial, el qual, novament, és d'una rellevància especial, entre altres, per als sectors ramader i agrícola. Finalment, es clarifica que l'acció judicial de nul·litat de noms comercials que regula la Llei és imprescriptible.

La disposició final quarta modifica la Llei d'agricultura i ramaderia per aclarir i actualitzar alguns dels seus conceptes i afavorir un marc legal propici a la creació i implantació de noves línies d'ajuts i ampliar el seu àmbit d'aplicació en matèria de salut vegetal. Així mateix, cal impulsar mesures per millorar el control sanitari en la importació de determinats productes (fems i compost), pel risc que suposen en termes d'agents infecciosos que puguin afectar l'estat sanitari de la cabana ramadera nacional o, fins i tot, per la introducció de plagues que afectin la salut vegetal. També es clarifica la funció inspectora dels tècnics adscrits al ministeri encarregat de l'agricultura i la ramaderia donant la deguda cobertura legal per a l'exercici de les seves actuacions. Finalment, es preveu que els ajuts a l'agricultura i la ramaderia s'incrementin anualment en funció de la variació percentual de l'índex general de preus de consum (IPC).

La disposició final cinquena modifica la Llei del cadastre per reforçar la col·laboració entre els comuns i el Govern amb la finalitat de mantenir actualitzat el parcel·lari agrari nacional i disposar de dades per conèixer la superfície destinada a usos agrícoles i ramaders i la seva evolució al llarg del temps, i per a un millor control dels ajuts que hi puguin estar vinculats.

La disposició final sisena modifica la Llei per al foment de la rehabilitació del parc immobiliari, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables i inclou, com a actuació protegible, la instal·lació de sistemes d'aprofitament d'energies procedents de fonts renovables als edificis que formen part de les instal·lacions i els equipaments que configuren les explotacions agràries que constin inscrites al Registre d'Explotacions Agràries.

La disposició final setena modifica la Llei general de l'allotjament turístic de manera que es crea un nou grup d'allotjament rural, l'agroturisme, per als allotjaments turístics rurals que estiguin ubicats en una explotació agrària que consti inscrita al Registre d'Explotacions Agràries.

La disposició final vuitena afegeix un capítol a la Llei de marques que regula les marques de garantia o de certificació, àmpliament utilitzades als països del nostre entorn per garantir o certificar productes i serveis relatius als sectors ramader i agrícola, entre altres.

La disposició final novena modifica la Llei de taxes de l'Oficina de Marques per preveure-hi una taxa específica en relació amb la sol·licitud i la renovació de les marques de garantia o de certificació.

La disposició final desena modifica la Llei sobre la utilització dels signes d'Estat. Primer, amb aquesta modificació es reforça el principi consistent en el fet que en cap cas no es pot autoritzar l'ús d'un signe d'Estat si la utilització és d'una natura que indueixi el públic a error sobre l'origen del producte o del servei de què es tracti, el qual és d'una importància especial per als sectors ramader i agrícola, entre d'altres. Així mateix, a l'efecte d'atorgar més seguretat jurídica, també s'introdueix a la Llei un article relatiu a recursos administratius i accions judicials de nul·litat en contra d'autoritacions d'ús de signes d'Estat, i un article relatiu a l'obligació per a les autoritats competents de publicar les concessions d'autoritacions d'ús de signes d'Estat, així com les nul·litats d'autoritacions d'ús de signes d'Estat i qualsevol altra dada que s'estableixi reglamentàriament.

La disposició final onzena modifica la Llei del Codi de la circulació, a l'efecte d'exceptuar els vehicles especials utilitzats exclusivament per a les activitats agrícoles i, en particular, els tractors, remolcs, màquines i maquinàries agrícoles, de l'obligació de passar les inspeccions tècniques periòdiques, remetent a desplegament reglamentari les obligacions de registre que han de complir aquests vehicles.

La disposició final dotzena encomana al Govern que en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta de la Llei presenti al Consell General els projectes de llei de text consolidat de les lleis modificades per aquesta llei.

Finalment, la disposició final tretzena estableix l'entrada en vigor de la llei l'endemà de publicar-se al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Article 1. *Objecte*

Aquesta llei té per objecte modificar els textos legislatius que, de forma directa o indirecta, regulen el desenvolupament de l'agricultura i la ramaderia i adequar-los per tal d'afavorir el desenvolupament i la diversificació d'aquestes activitats i facilitar el relleu generacional, amb la finalitat d'assegurar-ne la perdurabilitat. També té per objecte crear un marc legislatiu que sigui propici al desenvolupament d'altres activitats complementàries que puguin afavorir els sectors ramader i agrícola, així com la creació d'un òrgan consultiu de coordinació de les actuacions en matèria ramadera i agrícola.

Article 2. *Àmbit d'aplicació*

Aquesta llei és aplicable a les persones físiques o jurídiques que constin com a titulars d'una explotació agrària inscrita al Registre d'Explotacions Agràries i a totes les altres activitats que la puguin complementar.

Article 3. *Finalitats*

Per assolir l'objecte assenyalat a l'article 1, les administracions desenvolupen una política dirigida a potenciar les activitats agrícoles i ramaderes, amb les finalitats següents:

LesLleis.com

- a) Afavorir la continuïtat dels sectors ramader i agrícola i incrementar-ne la productivitat i competitivitat.
- b) Diversificar i dinamitzar l'activitat econòmica dels sectors ramader i agrícola.
- c) Fomentar la producció de productes de qualitat de proximitat.
- d) Fomentar la innovació i la implantació de nous cultius i altres activitats complementàries que puguin afavorir el sector primari.
- e) Reforçar les polítiques públiques de suport als sectors ramader i agrícola.

Article 4. *Col·laboració*

1. Les administracions públiques han de garantir la conservació i la continuïtat de les activitats agrícoles i ramaderes i han de col·laborar per afavorir-ne el desenvolupament i la diversificació.

2. Les administracions públiques han de col·laborar en matèria ramadera i agrícola i s'han de facilitar mútuament informació per garantir el compliment de les finalitats fixades en aquesta llei i per la legislació vigent.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.